

N:o 47.

Ank. till Riksd. kansli den 23 mars 1896, kl. 3 e. m.

*Utlåtande, i anledning af väckt motion om ävägabringande af
rättsordning beträffande personnamn.*

Uti en inom Första Kammaren väckt, till lagutskottet hänvisad motion, n:o 6, har herr *Wieselgren* föreslagit Riksdagen att i skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla om åtgärder för ävägabringande af en tillfredsställande rättsordning i fråga om personnamn.

Till en början erinrar motionären, hurusom bruket af namn, motsvarande hvad vi nu kalla förnamn, varit allmänt allt sedan urminnes tider, och huruledes under tidernas lopp af nödvändigheten att jemväl kunna säs emellan särskilja de större eller mindre flockar af enskilde, hvilka på grund af gemensam upprinnelse och deraf härledt blodsband bildat sammanlutningar af betydelse för samhället, uppstått slägt- eller familjenamn, samt att dessa senare namn numera, om än efter skilda modeller, förekomma öfver allt — ett förhållande, hvartill i de stora kulturländerna lagstiftningen synnerligen kraftigt bidragit, i det den funnit, i samhällsordningens intresse, nödvändigt att bestämma dels beträffande de enskilda samhällsmedlemmarnes rätt och pligt att ega namn, dels ock beträffande villkoren för deras rätt att ändra de namn, som de redan bära, och fortsätter: Såsom mera grundväsentliga drag inom ifrågavarande lagar funne man vanligen stadgadt, att äkta barn ärfde faderns familjenamn, att oäkta födt barn ärfde sin moders familjenamn, att hustru vid äktenskap förvärfvade mannens familjenamn, samt att detta skulle bäras jemväl af fränskild hustru — ehuru inom olika länder smärre skiftningar i dessa och andra hithörande bestämmelser förekomme. Hvad åter beträffade rätten att

ändra sitt namn, rådde i detta stycke skiljaktigheter, antagligen beroende på olika uppfattning af personnamnrättens natur.

Ur den redogörelse för utvecklingen af lagstiftningen på ifrågavarande område i åtskilliga europeiska länder, till hvilken motionären der- efter öfvergår och till hvilken utskottet för öfrigt hänvisar, vill utskottet här endast anteckna: att i *Preussen* ingen eger använda ett namn, som ej tillkommer honom, vid påföljd af böter från 5 till 10 thaler eller motsvarande fängelsestraff, samt att för ändring af slägt- eller familjenamn fordras tillstånd af vederbörande myndigheter; att i *Baden* den, som vill antaga ett nytt familjenamn eller förena ett sådant med det, han redan bär, har att derom göra ansökan hos justitieministeriet, och att ansökningen, om den ej anses böra genast afslås, kungöres i allmänna tidningar med föreläggande för dem, som vilja bestrida densamma, att inom viss tid till ministeriet inkomma med sina påståenden derom, hvarefter frågan slutligen pröfvas; att i somliga tyska stater, t. ex. *Bayern*, pröfningen af dessa frågor är förlagd till regeringen, under det att de i andra stater afgöras af något ministerium eller af andra administrativa myndigheter, såsom t. ex. i *Elsass*; att i *Österrike* förändring af familjenamn utan särskildt tillstånd är medgifven blott vid öfvergång till kristna religionen och vid upphøjelse i adligt stånd, under det att i andra fall ansökan om tillstånd till sådan ändring skall göras hos och pröfvas af ett regeringsdepartement, samt att i regeringens ännu ej slutbehandlade förslag till ny strafflag för riket stadgas böter, intill 100 floriner, för den, som icke har något bestämdt familjenamn och, i trots af vederbörande myndighets uppfordran, vägrar antaga sådant, likasom ock för den, som förändrar sitt eget, sina barns, fosterbarns eller myndlingars familjenamn; att i *Frankrike* finnas bestämmelser derom, att i födelseregistren blott kunna införas sådana förnamn, som finnas i de olika kalendrarne eller som burits af personer i den gamla historien, och att ansökan om förändring af familjenamn skall göras hos regeringen, som pröfvar densamma och afgör den genom beslut, hvilket dock, om det innefattar bifall till ansökningen, icke träder i kraft förr än efter loppet af ett år efter dess kungörande, under hvilket år en hvar, som har någon anmärkning att göra mot den ifrågasatta namnförändringen, eger att till regeringen ingifva sin gensaga deremot, hvilken, om den finnes befogad, leder till beslutets återkallande, samt att såsom obestridd rättspraxis gäller, att, om någon antager en annan existerande familjs namn, hvarje enskild medlem af denna familj kan anhängiggöra talan för att få vederbörande fränkänd rätten att begagna det ursurperade namnet, och att den, som efter en sådan dom fortfar att begagna samma namn, därför kan ådömas straff; att i *Danmark* är stadgadt, att hvarje barn vid dopet skall nämnas

icke blott med förnamn, utan ock med det familje- eller slägtnamn, som det för framtiden bör bära, och att bestämmandet af detta efternamn, der familjen ännu saknar sådant namn, tillkommer fadern, ehuru honom ej är medgifvet att, utan särskildt tillstånd dertill efter ansökan, gifva de yngre barnen annat efternamn än det han redan för deras äldre syskon bestämt; äfvensom att i *Norge* den praxis utvecklats sig, att man hos regeringen ansöker om rätt att ändra innehafvande familjenamn, dervid det namn, som sökanden önskar antaga, icke bör genom sin mindre vanlighet häntyda på någon särskild familj, hvars intresse af att utan intrång af obehöriga få ensam ega sitt namn skulle kränkas genom dess upptagande af andra, att tillstånd att anlägga det önskade namnet är förknippadt med vilkor om dess kungörande i allmän tidning och vid vederbörande underrätt, att af flera domar under senare år synes framgå, att den norska lagskipningen icke godkänner uppfattningen om hvar mans frihet att, äfven utan vederbörligt tillstånd, antaga hvilket familjenamn som helst, i det att, då medlem af familj, hvars namn på detta sätt tillgripits, mot vederbörande anhängiggjort talan med påstående om förbud för denne att vidare begagna det, sådan talan i regeln bifallits, samt att i det af riksadvokaten Getz år 1893 framlagda utkast till allmän borgerlig strafflag föreslagits bestämmelser om straff för den, hvilken antager och begagnar ett namn, som ej tillkommer honom, hvilket sistnämnda faktum synes motionären vara ett kraftigt bevis därför, att man äfven i *Norge* insett nödvändigheten af att regelbinda namnrätten.

Härefter lemna motionären en kort redogörelse för utvecklingen här i riket af bruket af familjenamn och uppgifver åren 1620—1650 såsom den period, då man hos oss först började att i större skala antaga sådana namn. Ofrälse officerare, civila embetsmän och prester antogo då i de flesta fall verkliga efternamn, och namnen på son blefvo inom denna samhällsklass rätt sällsynta. Men, fortsätter motionären, om än detta förhållande till en tid bibehållit sig och ännu under 1700-talet förblifvit förhärskande inom de bildade samhällsklasserna, så hade en tydlig förändring härutinnan inträdt under innevarande sekel; och då derjemte de djupare samhällslagren, med bibehållande af gammal sed, öfver hufvud taget underlåtit att förse sig med andra efternamn än sådana, som bildats af fadersnamnet med tillagdt »son» eller »dotter», torde det vara en obestriddlig sanning, att, såsom forskare i detta ämne utan skiljaktighet påstode, det vida öfvervägande antalet af vårt folk ännu alltid vore i saknad af verkliga familjenamn.

Såsom förklaring af detta förhållande, hvilket lätt kunde fattas såsom bevis på en fördröjd utveckling och en underlig brist på familjekänsla,

torde med allt skäl kunna påpekas den länge rätt obetydliga rörligheten bland de djupare folklagren och särskildt den åkerbrukande befolkningens stora lätthet att med anlitande af namnen på sina gårdar eller torp åstadkomma all nödig beteckning af de enskilda personligheterna.

Men det kunde ej undgå uppmärksamheten, att våra nutida erfarenheter pekade åt helt annat håll än förr. Samfärdseln inom landet vore ganska uppdrifven; befolkningen hade i anmärkningsvärd grad dragit sig från landsbygden in till städerna, och en allt mera utbredd bildning höjde nya lager af folket till den ståndpunkt, å hvilken möjligheten af att särskilja individerna för att kunna följa dem blefve af största vigt för både statsintresset och det samhällslif, som i skilda riktningar i handel och vandel allt mera utvecklade sig. Likasom staten i alla grenar af sin omfattande förvaltning måste vara synnerligen betjent med, att de enskilda samhällsmedlemmar, med hvilka den på olika sätt trädde i förbindelse, i möjligaste mån kunde identifieras, måste ock samma intresse göra sig gällande inom affärs- och yrkesverksamheten likasom inom hvarje gren af den medborgerliga samfärdseln i landet. Men sådan identifiering låte sig blott med svårighet åstadkomma, så länge ännu största antalet af vårt folk saknade verkliga familjenamn.

Till belysning af detta förhållande meddelar motionären några iakttagelser, gjorda vid genomseende af polisunderrättelsernas register för åren 1878—1884. Bland der förtecknade personer bure 1,712 namnet Andersson, af 18 stafvadt Andersen, och 122 Andersdotter, hvilket dock såsom namn vanligen ansåges liktydigt med namnet Andersson, hvarmed det ofta utbyttes. Att i handlingar och rullor särskilja dessa mer än 1,800 personer sins emellan vore redan i och för sig en ganska vansklighets sak, som blefve än svårare i de fall, då äfven förnamnen vore lika, hvilket, såsom motionären med exempel, hemtade ur samma register, visar, inträffade långt ifrån sällan. Af de i registret upptagna personer bure omkring 500 namnet Larsson eller Larsdotter, ungefär lika många namnet Persson, inemot 600 hette Svensson, 750 Nilsson, lika många Olsson och 900 Pettersson. Om man härvid påminde sig, att dessa alla utgjort föremål för polismyndigheternas åtgärder, så kunde man med skäl häpna öfver de anspråk, som från samhällets sida ställdes på dessa myndigheter, så länge som lagstiftningen underlåte att lätta deras arbete ens dermed, att den ålade samhällets hundratusental att skaffa sig verkliga efternamn.

Men det vore ej blott med denna brist, vår lagstiftning vore behäftad. Den vore lika utvecklade, der det gälde att begränsa och regelbinda friheten att antaga familjenamn. Det vore brukligt, att äkta barn antog sin faders liksom hustru sin mans familjenamn, att fränskild hustru

återtoge sin faders familjenamn, der hon icke föredroge att behålla den fränskilde mannens, samt möjligen ock att oäkta barn antoge sin moders familjenamn, men några lagstadganden härom förefunnnes icke. I kyrkolagens 3 kap. 12 § föreskrefves väl, att presten skall uti kyrkoboken anteckna, bland annat, det döpta barnets och dess föräldrars namn, liksom ock denna bestämmelse förekomme i kongl. förordningen angående anmälningar af födda barn den 11 februari 1887, men om med »namn» menades annat än deras dopnamn, utsades icke; något åläggande för vederbörande att äfven ega och uppgifva familjenamn kunde icke vara häri inneslutet. I de kongl. förordningen angående kyrkoböckers förande den 6 augusti 1894 bifogade regler till församlingsboken föreskrefves, att personernas för- och tillnamn, skulle fullständigt och utan förkortningar utskrifvas; men att härmed icke gifvits något förständigande i fråga om att verkligen ega ett tillnamn, vore så mycket tydligare, som det strax deretter hette, att då anmälan om *antagande* eller ändring af tillnamn skedde, skulle jemte detta det fadersnamn eller tillnamn, personen förut haft, ut sättas inom parentes. Och det i reglerna till födelse- och dopboken meddelade förbudet mot namns ändrande gälde blott dopnamn. Namnpligten i vårt land vore inskränkt till dopnamnet; med undantag af längre fram anmärkta särskilda fall förekomme begränsning af friheten att ändra eller antaga namn hos oss blott i fråga om dopnamn.

Motionären förbisåge härvid ej det från 1626 års riddarhusordning allt jemt bibehållna förbudet mot adlig ätts upptagande af annan ätts nummer, *namn* eller vapen; men detta rörde blott förhållandet inom riddarhuset. Ännu några andra specialstadganden uti ifrågavarande ämne funnes meddelade. Så ålades genom en förordning af den 16 oktober 1705 hofrätterna att anbefalla vederbörande domstolar att noga tillse »det ingen delinqvent blifver annorledes nämnd än dess eget och faders namn är, och att de, som icke komma att undergå lifsstraffet, förbjudas vidare att bruka något annat, hvilket ett adeligt namn likt vara må, och det vid straff tillgörandes», ett verkligt förbud således för ofrälse missdådare icke blott att bära antaget efternamn, som innehades af någon adlig släkt eller till och med endast liknade sådant, utan att bära hvarje efternamn, då såsom sådant icke räknades angifvandet af hvilkens son den dömd vore. — Genom ett kongl. bref den 29 april 1752 stadgades förbud för gemene man vid här och flotta att använda adliga slägters namn, och detta förbud upprepades i ett kongl. bref den 28 juli 1762. Den 29 maj 1867 ingick riddarhusdirektionen till regeringen med hemställan, det Kongl. Maj:t måtte genom allmänt påbud förbjuda ofrälse, vid ansenligt vite, att bära och bruka adliga tillnamn, men, ehuru genom kongl. brefvet till direktionen

den 14 juli 1867 härå meddelades det svar, att Kongl. Maj:t velat härtill samtycka, hade, såvidt motionären funnit, aldrig det utlofvade påbudet kommit till stånd eller det »ansenliga vitet» faststälts, förmodligen därför, att man insett den svårighet att åt samtycket förskaffa någon kraft och verkan, som haft sin grund deri, att redan vid denna tid ett stort antal ofrälse vid sitt inregistrerande på riddarhuset vare sig bibehållit förut egande efternamn af fullkomligt borgerlig klang eller antagit nya, hvilka i intet afseende afstucko från den stora mängdens. Härå förklarades också, att de kongl. besluten af 1752 och 1764, ehuru, såvidt motionären visste, aldrig upphäfdade, lika litet kunnat någonsin vinna fullständig tillämpning. Numera iakttoges dock sagda föreskrifter icke ens i de fall, der deras åtlydnad vore synnerligen lätt. I tjänstgöringsreglementet för armén vore föreskrifvet, att i rullor öfver personal en gång införda namn ej finge ändras utan behörigt tillstånd till namnförändringen, ett tillstånd som meddelades åt officerare och civilmilitära personer af motsvarande rang af Konungen, åt underofficerare och civilmilitära af underofficerars rang af fördelningschefen och åt manskap af regementschefen. Men oaktadt sålunda här en verklig pröfning af namnförändring vore föreskrifven, inträffade dock ofta, såsom motionären visar med exempel af i Post- och Inrikes Tidningar förekommande annonser om namnförändringar, att gemene man utbytte sina ofrälse namn mot adliga, hvilket tillräckligt intygade, att den pröfvande myndigheten antingen icke kände till de förberörda kongl. brefven eller icke tillerkände dem fortfarande giltighet.

Lika litet syntes domstolarne i landet såsom ännu gällande uppfatta 1705 års förbud mot att missdådare finge tillegna sig eller benämnas med adliga namn, ehuru sagda förbud ej heller torde vara upphäfdt. Antagligen hade ifrågavarande »oskick och missbruk» aldrig varit öfvadt i så stor utsträckning som just nu. Ej sällan torde de, som af en eller annan anledning genomsåge förteckningar eller rullor öfver häktade eller dömde förbrytare eller lösdrivvare, hafva funnit anledning att med någon undran dröja vid der förekommande adliga familjenamn; man leddes med eller mot sin vilja till den slutsatsen, att den svenska adeln måste hafva råkat i ett betänkligt förfall. Men en närmare undersökning af förhållandet visade, att blott en ringa del — icke tio procent — af de adliga namnen verkligen ock bures af riddarhusmedlemmar. De öfrigas bärare tillhörde ej de släkter, hvilkas namn de använde, utan hade blott ursurperat dem. Samma förhållande egde ock rum med en mängd af de särskilda släktnamn, hvilka mera bekanta ofrälse släkter bure. Här, om någonstades, rådde obegränsad socialism.

Till belysning häraf meddelar motionären ur polisregistren för åren 1878—94 en förteckning på de adliga namn, som der förekomma och som, såvidt motionären kunnat utröna, burits af personer, hvilka icke tillhört den likbenämnda adliga släkten. Friheten att antaga namn inskränkte sig emellertid icke till att antaga namn *en gång*; ingenting hindrade, att man allt fortfarande begagnade sig af denna sin rätt. Man gjorde det desto hellre, om man fläckt det först burna, det först antagna, och följden af ifrågavarande frihetsutöfning vore i ögonen fallande, då man granskade polisregistren, domstolarnes brottmålsprotokoll eller fångelsernas fångrullor. Gränsen för denna frihet att byta namn vore nog vid för att icke kunna då och då åstadkomma verkliga oefferrättligheter. Motionären lemnar exempel på dylika fall och påpekar, hurusom ej sällan kända och aktade familjenamn anläggas för att bereda innehafvaren ett förtroende med deraf följande förmåner, hvilka icke annars skulle kommit honom till del, utan att dock företaget derfor kan anses falla under strafflagen.

Härefter fortsätter motionären: Rent af instinktivt tycktes dock allmänheten uppfatta antagande eller utbytande af namn såsom en allt för vigtig åtgärd för att icke böra vara förbunden med någon laga form. Härifrån torde vara att härleda den rätt allmänt praktiserade vanan att i Post- och Inrikes Tidningar tillkännagifva dylika namnbyten; man ansåge sig dermed hafva beredt dem någon större laglighet, än om man blott i någon »vanlig», om än vida mer spridd tidning kungjorde dem. Men dessa tillkännagifvanden vitsordade ganska ofta, huru obetänkt vederbörande begagnade sin ifrågavarande rätt; och ett studium af dem lemnade icke mycket hopp öfrigt, att man på det fria namnbytet väg skulle hinna till den ståndpunkt, som för både allmänt och enskildt intresse måste synas önskvärd. Det vore icke för tidigt att söka äfven å detta område bringa ordning och reda till stånd. Och ville man verkligen tänka sig en allmän ålderdomsförsäkring lagstadgad inom vårt land, torde såsom en oundviklig förutsättning därför vara att fatta ordnandet af våra namnförhållanden så, att lagligen stadgades dels om skyldighet att ega verkligt efternamn, dels ock om viss ordning, i hvilken tillstånd att antaga eller utbyta sådant namn borde sökas. I hvad fall som helst torde ock böra beredas utväg för dem, som innehade bestämdt slägtnamn, att värna sitt intresse i att icke detta obehörigen tillgreps. Ty hvarken för dessa slægter eller för det allmänna kunde det vara likgiltigt, om genom en äfven utan alla lagstadganden fortgående namnbildning fullt bestämda familjenamn hänsynslöst blefve prisgifna åt hvem som helst, som af ena eller andra anledningen kunde vilja tillägna sig dem. Äfven i vårt land visste man lyckligtvis att sätta värde på »ett *aktadt* namn»; någon möjlighet borde väl då ock här

beredas bärare af sådana vare sig ärfda eller förvärfda namn att, i sitt sträfvande för dess bibehållande vid sådant värde, ej paralyseras af främmande, hvilka utan känsla för familjens traditioner eller namnets förpligtelser anlade och måhända rätt snart besudlade det. Fall torde understundom inträffa, der visst familjenamn antoges blott för att *kränka* dess verkliga egare; i andra fall toges det blott »på höft» — men någon särskild afsigt att hedra det torde under dylika förhållanden knappast förefinnas. Det kunde ej vara likgiltigt, om ett lands lagstiftning lemnade detta viktiga område utan rättsskydd. Äfven hos oss torde en »individualrätt» af ofvan antydd omfattning böra både erkännas och fastställas.

Betänkligheter kunde möjligen göra sig gällande i fråga om familjenamnspligt i ett land, der en talrik klass af mindre jordegare i så hög grad som hos oss försummat att anlägga sådana. Men då denna klass i landets nordligare landskap *redan* brutit med denna sed och i allt fall vår landtbevolknings ökade bildning samt stegrade betydelse i både socialt och politiskt hänseende måste kräva dess inordnande under samma regler, som redan länge gjort sig gällande bland öfriga kulturfolk, kunde motionären icke tillmäta dessa betänkligheter något synnerligt afseende.

Utän allt öfvervägande torde heller icke böra lemnas frågan om viss begränsning af föräldrarnes rätt att gifva sina barn hvilka dopnamn som helst. Denna rätt borde ej utesluta barnens skyddande från att under hela sitt lif dragas med dopnamn, hvilka gjorde dem till föremål för gäckeri och åtlöje, och hvilka i och för sig kunde vara verkliga vidunderligheter. Våra kyrkböcker visade, att föräldrar såsom förnamn åt sina barn använde ej blott efternamn, utan ock namn på orter samt, nästan än värre, de orimligaste nybildningar eller förvridningar. Döpelseaktens helgd torde ock kräva någon hänsyn. Det syntes motionären därför vara väl värdt att tillse, huruvida icke, i likhet med hvad i Frankrike och Danmark egde rum, någon gräns af lagstiftningen borde uppdragas för föräldrarnes rätt att bestämma dopnamnen för sina barn.

På grund af hvad motionären anført föreslår han, att Riksdagen ville i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t måtte vidtaga de åtgärder, som erfordras för att bringa till stånd en tillfredsställande rättsordning i fråga om personnamn, samt i de delar deraf, som befinnas ingå under Riksdagens lagstiftningsrätt, förelägga Riksdagen förslag till de bestämmelser, som för ändamålets vinnande äro nödiga.

Hvad först beträffar motionärens förslag att genom lagstiftning inskränka föräldrars rätt att för sina barn välja dop- eller förnamn, anser sig utskottet icke kunna tillstyrka detta. Det är visserligen visadt, att denna rätt i vissa fall kan anses vara missbrukad, men sådant lär dock, om man ser på förhållandet i stort, höra till undantagen; och då derigenom ej någon verklig skada, om också ett visst obehag kan anses följa för dem, som erhållit mindre lämpliga förnamn, hvilka för öfrigt i dagligt tal i allmänhet förändras till mindre stötande former, synes berörda förhållande ej utgöra tillräckligt skäl för en inskränkning i denna föräldrarnas rätt.

Beaktansvärda svårigheter torde väl också möta att på ett lämpligt sätt meddela stadganden om den kontroll härutinnan, som skulle utöfvas. Att, på sätt i Frankrike lär vara föreskrifvet, man endast skulle få använda vissa på förhand angifna namn, anser utskottet ingalunda kunna förordas, och att åt pastor eller annan myndighet uppdraga pröfningen uti ifrågavarande hänseende synes utskottet jemväl betänkligt. Man torde för öfrigt hafva allt skäl att antaga, att det öfverklagade missbruket härutinnan i mån af stigande folkupplysning skall allt mera aftaga, äfven utan något ingripande i lagstiftningen på denna del af privatlivets område.

Hvad derefter angår motionen, så vidt den afser lagbestämmelser mot den obegränsade rätten att antaga och ändra familjenamn, kan utskottet ej förneka och underkänner icke betydenheten af de utaf motionären framhållna missbruk och olägenheter, som äro eller kunna blifva en följd af den rådande friheten på detta område; och utskottet fäster sig härvid särskildt vid de svårigheter, som häraf vållas för domstolar och polismyndigheter vid utöfvandet af deras verksamhet gent emot förbrytare.

Sedan emellertid genom kongl. förordningen angående kyrkoböckers förande den 6 augusti 1894 blifvit stadgadt, att i församlingsbok, jemte ett till äfventyrs antaget nytt namn, städe skall utsättas vederbörandes förra tillnamn, och detta sålunda alltid kommer att inflyta i betyg, som på grund af nämnda bok utfärdas, torde berörda svårigheter i betydlig mån minskas. Att hindra kringstrykande personer att på olika orter begagna för tillfället antagna namn lär för öfrigt icke genom lagstiftning kunna hindras. Sker sådant i bedrägligt syfte, är detta redan i lag belagdt med straff.

Villigt medgifver emellertid utskottet, att det i många afseenden skulle vara särdeles förmånligt, om hvarje familj i landet hade sitt särskilda tillnamn, men ett sådant resultat lär icke genom någon lagstiftning kunna uppnås. För att vinna ordning och reda uti ifrågavarande hänseende är det för öfrigt ej nog att lagstifta. Kontrollen måste också vara väl ordnad och effektiv, och att svårigheten härutinnan torde vara betydande, framgår

af den omständighet, att äfven i de länder, der man lagstiftat i ämnet, ordningen beträffande familjenamn icke lär vara stort bättre än hos oss.

Så länge en mycket stor del af landets befolkning vidhåller seden att ej antaga något egentligt familjenamn, utan såsom sådant begagnar faderns förnamn med tillägg af »son», samt dessa namn på »son» äro lika med dem, som af många andra användas såsom verkliga familjenamn, lär en sådan rättsordning beträffande familjenamn, som motionären afsett, i allt fall icke kunna åvägabringas, och att genom ett lagbud våldsamt bryta denna sed kan utskottet icke tillstyrka.

På grund häraf hemställer utskottet,

att förevarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 23 mars 1896.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.

Reservation

af herrar *C. F. Pettersson, Lundström, Rudebeck, G. Andersson* och *Sörensson*.

Herrar *Ölander* och *P. G. Petersson* hafva begärt få antecknadt, att de inom utskottet icke deltagit i behandlingen af detta ärende.
